

hela sitt strävsamma liv.

1951 träffade han sin blivande maka Elsa och de bosatte sig till en början i centrala Borlänge, innan paret byggde en villa i Ornäs där de sedan tillbringade sin tillvaro.

Närmast sörjande är maken Elsa, samt barnen Rune och Berit med familjer.

GÄVUNDA. Johannes Modig, Gävunda, avled den 3 maj i en ålder av 97 år. Han var född och uppväxt i Färnäs och i unga år blev han stamanställd vid Dalregementet. Han torde ha varit den siste kvarvarande i livet av de gamla "stammarna".

Han var sjöman en period innan han 1933 kom till södra Venjan genom AK-arbete.

Han jobbade med vägbyggen och var även med och byggde kraftverksdammen i Gävunda.

Här träffade han sin maka och blev sedermera bofast i Gävunda där makarna drev ett litet familjehjordbruk fram till 1959.

Efter pensioneringen kom han att ägna sig åt skötseln av hemmet och han bistod sin hustru som blev sjuklig. 1997 blev han änkan och de två senaste åren har han vistats på Gullogården i Gävunda.

Närmast efterlämnar han två barn med familjer.

MORA. Förra länsskogvaktaren Ingmar Nilsson, Mora, avled den 5 maj i en

ålder av 85 år. Han var född i Älvdalen där han också var bosatt och verksam större delen av livet.

Han började tidigt arbeta i skogen och efter studier vid Malungs folkhögskola fick han tjänst som länsskogvaktare vid Skogsvårdsstyrelsen med placering i Älvdalen.

Han kom att bli en välkänd profil i Älvdalens socken där han kände varanda skogsägare.

Han gjorde sig känd som en friskspråkig och mycket verbal skogsman som även var begåvad med en stor portion humor. Han var tidigt ute med en modern syn på skogsvård och anlägde kalhyggen som omgivningen på den tiden kraftigt ifrågasatte.

Ändå var de kalhyggen Ingmar Nilsson förespråkade mera att jämföra med föryngringsytter mot de gigantiska friytter som skogsbruket ordnade därefter.

Han var själv mycket kritisk till utdikning av skogsmarken som bland annat på sin tid tillämpades av Älvdalens besparingskogar.

Där fick han också rätt med tiden genom att det numera är nästan straffbart att förfara på det sättet.

Några år efter pensioneringen bosatte sig Ingmar Nilsson i Mora. Han hade spelat bridge i Älvdalen och det intresset tog han med sig till Mora. Den senaste tiden var han bosatt på Noretgården.

Närmast efterlämnar

han dottern Kristina och sonen Torbjörn med familjer.

STEN WIDELL
0250/592431

VANSBRO. Fru Astrid Jansson, 89 år, Träkolsområdet, avled på Bäckaskog den 2 maj. Astrid växte upp i Skälö.

Hon arbetade på sjukhemmet i Hulån och sedan i Vansbro. Medan barnen var små var Astrid hemma men därefter arbetade hon extra på sjukhemmet och så städade hon på Folkandevården fram till pensioneringen.

Astrid var en duktig och flitig korsordslösare, hon var intresserad av idrott och tittade ofta på fotboll och ishockey på TV.

Astrid Jansson sörjes närmast av maken, barn och barnbarn.

VENJAN. Venjans församlings äldsta invånare, Elin Mattsson, Klockarheden, Stutt, avled den 5 maj. Hon skulle den 3 juni ha fyllt 98 år.

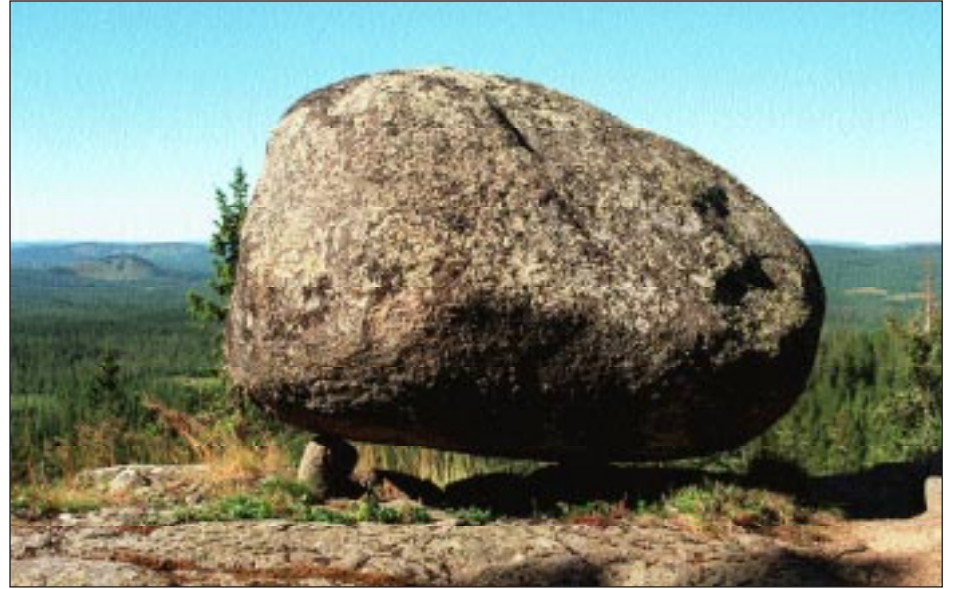
Elin Mattsson var född i Finnbacka i Rättvik och hon kom 1924 till Venjan genom giftermål.

Tillsammans med sin make drev hon ett familjehjordbruk med kreaturskötsel och under somrarna vistades hon med djuren i Norrgårdssälens fåbodar.

Hon gjorde sig känd som en duktig arbetskvinnor och hon var mycket road av handarbete.

Närmast efterlämnar hon barn med familjer.

Dalagåta i Trysil

Ruvar. Stenen från Siljanstrakten förbryllar tryslingarna.

Foto: BJÖRN MYRVANG

TRYSIL.

På toppen av Lundkvassberget ligger en stor sten av granit. Den ligger väl synlig. Stenkännare påstår att den kommer från Siljanstrakten.

Bara det är värt en del. Med hjälp av stenens ursprung kan man bestämma inlandsisens rörelser. Men det blir ännu roligare.

Stenen ligger uppallad på några mindre stenar. Arkeologerna kallar dem Liggande Hönor. I Dalarna ruvar sådana stenar för det mesta på gamla gränser.

Men den här hönan har fått ortsborna att klia sig i huvudet av förundran. Vid sidan av hönan ligger en rund jordhög, 3,70 meter i diameter, med stensatta kant runt omkring.

Den liknar en gammal grav. Genom åren har olika tolkningar framförts. I början av 1800-talet berättade folk att huldran bodde i stenen. Sedan blev folk mer upplyst. Då blev förklaringen att det var in-

landsisen som flyttat blocket från Siljanstrakten och att den inte var ensam som gjort den färden. Ett liknande flyttblock, från Siljanstrakten, finns i älven nedanför berget.

Jordhögen kan förklaras på olika sätt. Dels kan den vara en slags altar- eller offerplats från hednisk tid. En annan tolkning är att det är en grav. En tredje att det är en mätpunkt för krigsmakten från 1700-talet.

Hönan i Trysil har släktingar i Sverige. Närmast ligger Linnéstenen som finns på Trångsvarden i Tandövardens Naturreservat. I Dalarna finns det ett 20-tal liggande hönor som ingen kartlagt ordentligt. Men runt museet i Örnsköldsvik finns det en grupp som intresserat sig för Liggande Hönor. De kopplar dem till samekulturen. Hönor markerar gränser mellan lappska-land och tingsplatser.

Arkeologen Inga Ser-ning var inne på samma

tankegångar. Hon betraktar dem som offerstenar eller i varje fall har de använts i något samband med kulten och kan ha en koppling till samer.

Sigvard Montelius beskriver hönorna från en annan utgångspunkt. De ruvar på gränsen till gamla medeltida fjärdingsallmänningar. De finns bland annat på rågången mellan Härads- och Näsbygge fjärdingar vid Flatfors.

Det är gott om liggande hönor, rösen och kluvna stenar i de tidigaste gränsbeskrivningarna från socknarna i länet.

Det finns både äkta och falska hönor. Äkta arkeologiska hönor återfinns vid gamla gravfält eller vid arkeologiska fyndplatser. De falska tror man har skapats av inlandsisen.

Ingen vet när och varför de pallades upp. Men en del fanns redan på bronsåldern. Det visar arkeologiska fynd från andra delar av landet.

SVEN HALLERDAL
023-935 53

Ont i huvudet! Nu finns hjälpen

I form av en liten praktisk handbok med goda råd hur man bäst undviker huvudvärk.

Boken kan användas som en sorts kunskapsmedicin som kommer ut första veckan i maj.

Handboken om huvudvärk är framtagen av GlaxoWellcome kommer att finnas gratis på vårdcentraler, läkarstationer och på vissa apotek.

"Ont i huvudet" är en praktisk handbok om huvudvärk – en bok att lära sig hur man minskar besvären.

Boken ger handfasta råd, information och uppmuntran. Ett bra exempel på att slippa huvudvärk är minskad stress och regelbundna mat och sömnvanor.

För de som lider av migrän eller allvarligare huvudvärk behövs dock ytterligare hjälp.

Vi vet alla hur plågsamt det kan vara att drabbas av huvudvärk. Men få är medvetna om varför man får huvudvärk och hur man bäst minskar smärtan. Visste du att det finns

mer än hundra olika diagnoser på huvudvärk.

Det finns dock två klara huvudvärkstyper som dominerar: Migrän och spänningshuvudvärk.

Symtomen på spänningshuvudvärk kännetecknas av en lågintensiv fördelad värk och uppleva som tryckande eller molande känsla.

Spänningshuvudvärk kan pågå i allt mellan 30 minuter och en vecka.

Orsaken till spänningshuvudvärk kan vara många. Nedsatt synskärpa beroende på brytningsfel är en orsak, en annan är förändringar i tänder och bett. Nack- och skuldervärk kan också leda till spänningshuvudvärk.

Baksmälla är en annan form av huvudvärk – skillnaden där är att man vet orsaken till varför man har

huvudvärk. Migrän däremot kan komma som en blix från en klar himmel och orsaka stora besvär.

Migrän förekommer hos 20 procent av alla kvinnor och tio procent av alla män.

Migrän är en vanlig form av huvudvärk. Närmare en miljon svenskar besväras av migrän.

Ett migränanfall varar mellan 4 och 72 timmar, huvudvärken är intensiv och kommer attackvis. Illamående och kräkningar samt överkänslighet för ljus, ljud och olika dofter är typiskt för migrän.

LILLIS ÅKERBLOM

023-935 43

Foto: HANS ÖSTLIN

Praktisk handbok. Ont i huvudet är en praktisk handbok om huvudvärk.

Protest mot regeringens biståndsnedskärning

– Vi känner djup besvikelse och förvåning över besparingarna i biståndsbudgeten som regeringen har lagt fram.

Det säger Lutherhjälpens direktör Christer Åkesson i ett uttalande riktat till statsminister Göran Persson. Uttalandet riktar också till Gudrun Schyman och Birger Schlaug. Tre miljarder kronor tas bort från biståndet i år i det utgiftstak som regeringen har föreslagit.

I ett regleringsbrev till Sida angavs tidigare att man får använda 10,5 miljarder till utvecklingsinsatser. Nu har Sida fått besked att bara 7,3 miljarder får användas.

– Det är helt oaccepta-

belt att biståndet ska bära 40 procent av de samlade besparingarna som regeringen vill göra i år, säger Christer Åkesson. Det är de fattigaste människorna i världen som drabbas av de svenska besparingarna.

Lutherhjälpen har redan märkt av "utgiftstaket" i biståndet. Ansökningar till Sida om anslag till verkningarna av orkanen Mitch i Centralamerika och ytterligare anslag till flyktingar på Balkan, har vid förhandskontakter med Sida avvisats med utgiftstaket som motivering.

– Vi får dagligen alltfler bevis på svenska folkets stora biståndsvilja genom den pågående insamlingen till flyktingar

på Balkan. Idag passerade vi 8 miljarder kronor. Den senaste veckan har beloppet legat över en halv miljon kronor dagligen. Regeringen måste ta dessa uttryck för biståndsvilja på allvar och ta sitt ansvar, menar Christer Åkesson.

Ordförandena för Lutherhjälpen respektive Svenska kyrkans mission, biskoparna Anders Wejryd och Jonas Jonson, skriver i en gemensam debattartikel att utvecklingssamarbetet behandlas "skamligt" samtidigt som statsministern talar om de goda tiderna för Sverige.

Biskoparna konstaterar att enprocentsmålet för biståndet blir allt mera avlägset.